

HOOFDSTUK XXX

Het Wee over de Drijvers der Egyptische Politiek

VERZEN 1 TOT 5

- 1. Wee den kinderen, die afvallen, spreekt de HEERE, om eenen raadslag te maken, maar niet uit Mij, en om zich met eene bedekking te bedekken, maar niet uit Mijnen Geest, om zonde tot zonde te doen.**
- 2. Die gaan, om af te trekken in Egypte, en vragen Mijnen mond niet; om zich te sterken met de macht van Farao, en om hunne toevlucht te nemen onder de schaduw van Egypte.**
- 3, Want de sterkte van Farao zal ulieden tot schaamte zijn, en die toevlucht onder de schaduw van Egypte tot schande.**
- 4. Wanneer zijne vorsten zullen geweest zijn tot Zoan, en zijne gezanten zullen gekomen zijn tot nabij Chanes;**
- 5. Hij zal hen allen beschaamd maken door een volk, dat hun geen nut kan doen, noch tot hulp, noch tot voordeel, maar tot schande en ook tot smaadheid zijn zal.**

Dit hoofdstuk is een vervolg op het vorige en sluit zich inzonderheid aan bij het vijftiende vers. Sommigen meenen, dat deze woorden gericht zijn tegen Efraïm, dewijl wij in II Kon. 17:1 wel lezen van een verbond van Koning Hosea, den laatsten koning van het Noordelijk Rijk, met So den koning van Egypte, en niet van een van Juda en Egypte. Doch blijkens heel het verband is hier van Juda en Jeruzalem sprake en wat het niet uitdrukkelijk noemen van een verbond aangaat zij gezegd, dat de uitdrukking bedekking te bedekken beter vertaald ware door een verbond te sluiten, gelijk velen haar ook vertalen. Letterlijk beteekent dit woord water plengen, doch dit ziet op het plengen van een drankoffer en bij plechtige verbonden werden deze onder het gieten van een plengoffer bevestigd. De Heere was Israëls Vader en Hij beschouwde het volk als Zijne kinderen. Door Hem niet te vertrouwen en wel het vleesch van Egypte waren ze zeer ongehoorzaam, ontaard, weerbarstig, afvallig geworden, weshalve Hij ze hier betitelt met den naam afvallige kinderen. Ze hadden hun Vader verlaten om zich te verslingeren aan het heidensch Egypte. Dit was niet naar 's Heeren Geest, Die door den mond der profeten er tegen getuigd had, en het was een stapelen van zonde op zonde, het was eene zonde van ongeloof, van ongehoorzaamheid, van trots en dwaasheid. Het was zelfs eene groote zonde van nalatigheid, want men had verzuimd den mond des Heeren te vragen, als men schutse zocht onder de schaduw, de beveiliging van Egypte. Naar 's Heeren knecht Jesaja wilde men niet hooren en deze had men juist moeten verstaan over zoo gewichtige zaak.

Om de dwaasheid van hunne politiek te doen uitkomen, vermeldt de profeet ons de aankomst van Juda's edelen in de Egyptische steden. Ze hebben de lange, moeilijke en gevaarvolle reis volbracht met de hope op hulp en bescherming, doch ziet, het is

alles vruchteloos, het loopt alles op niets uit. Erger zelfs nog, het is niet alleen nutteloos maar zelfs voor Juda tot schade, schande en schaamte, dewijl het verbond met Egypte de Assyriërs des te meer zal verbitteren en hen tot wrake nopen. Men heeft gevraagd hoe het mogelijk was dat de vrome Hiskia in zulk eene dwaasheid kon bewilligen, daar hij toch een echt Reformatorisch en Theocratisch vorst was. Nu is het wel zeker dat dit verbond niet van hem is uitgegaan. Wij krijgen den indruk dat er bij de vorsten een sterke Egyptische partij was en dat deze grootendeels door geheim gekonkel en geknoei buiten hun souverain om dit Egyptisch verdrag hebben weten te bewerkstelligen. Daarbij komt nog dat Hiskia niet een zeer krachtige persoonlijkheid was en er niet de man voor was om het muitgespan der brutale edelen moedig het hoofd te bieden. De reformatorische arbeid van Hiskia is, evenals die later van Josia, grootendeels aan den buitenkant van het godsdienstig leven blijven hangen. Met name de leidlieden, de profeten, priesters en vorsten hebben zich alleen maar wat voor het uiterlijk naar hun „fijnen” koning, die onder den invloed van dien lastigen Jesaja stond, geschikt.

De Last van Behemoth van het Zuiden

VERZEN 6 EN 7

6. De last der beesten, van het zuiden, naar het land des angstes en der benauwdheid, van waar de sterke leeuw en de oude leeuw is, de basilisk en de vurige vliegende draak; hunne goederen zullen zij voeren op den rug der veulens, en hunne schatten op de bulten der kemelen, tot het volk, dat hun geen nut zal doen.

7. Want Egypte zal ijdelijk en te vergeefs helpen; daarom heb ik hierover geroepen: Stilzitten zal hunne sterkte zijn.

De profeet vlecht in zijne rede eene korte godsspraak over de Behemoth van het Zuiden. Dit is het woord, dat hier in het Hebreeuwsch gebruikt wordt en waarmede de Nijlpaard of Hippopotamus bedoeld is, die zich destijds kennelijk nog in den Nijl en in den Jordaan heeft opgehouden. Wil men hier dit woord vertalen, dan denke men aan de karavaan van lastdieren, waarmede de Joden naar Egypte trekken, het Zuiden ziet hier voornamelijk op de wildernis ten zuiden van Juda, die men moest doortrekken om in Egypte te komen. Deze landstreek wordt hier beschreven als een zeer gevaarlijke landstreek, een land van angst en schrik, waar de leeuwen in menigte loeren op roof, de meest giftige slangen en adders schuifelen en de vurige vliegende draak huist. De woestijn wordt ons in de Schrift meermalen voorgesteld als de woon- en werkplaats des duivels en het wil ons voorkomen, dat wij wijzer doen hier eene aanduiding te zien van den duivel, dan te denken aan „eene voorstelling uit de wereld der fantasie,” gelijk men veelal doet. Ook elders wordt immers de Satan voorgesteld als een groote roode draak. Zie Openh. 12:3. Toen de mannen van Juda zich buiten den weg des Heeren en buiten de heilige erve begaven, zetten ze als het ware den voet in het land des Boozen. De profeet schildert die dwazen, zooals ze daar met moeite en gevaren voorttrekken, hunne kostbaarheden geladen hebbende op de ezelruggen en

kemel-bulten. Welk een drukte en dat om niets! Want vers 8 zegt het ons: Rahab zal stilzitten, zooals de uitdrukking: stil zitten zal hunne sterkte zijn, in het oorspronkelijke luidt. Rahab is ook elders de dichterlijke naam voor Egypte. Zie Ps. 87:4; 89:11; Jes. 51:9. Het woord beteekent groote, trotsche, opgeblazene, grootspreker. Egypte zal heel wat trotsche aires van te willen helpen aannemen en door fraaie toezeggingen deze lieden in den waan brengen, doch als het er op aankomt niets, heelemaal niets doen, maar stilzitten en het aanzien, dat Juda naar Babel wordt weggevoerd. Wat gaf het trotsche Rahab om het hatelijk Jodendom! De Joden waren den Egyptenaren thans nog evenzeer een gruwel als in Jakobs dagen. En hoe blind en dwaas was het voor de Joden om hulp bij het trotsche Rahab te zoeken!

Jesaja wordt gelast zijne Boodschap op te teekenen

VERS 8

8. Nu dan, ga henen, schrijf voor hen op eene tafel, en teeken het in een boek, opdat het blijve tot den laatsten dag, voor altoos, tot in eeuwigheid.

De vervloekte zonde van vleesch tot zijn arm te stellen moet diep in het geheugen des volks gegrift worden. Daarom wordt onzen profeet bevolen om voornamelijk dit laatste - Rahab zal stilzitten - op te teekenen op een groote plaat, zoodat elk het zien kan. De mondelinge prediking werd ras vergeten, doch dit woord moest tot onderrichting, tot vermaning en waarschuwing voor het nageslacht bewaard blijven. De schriftelijke werkzaamheid van Jesaja is niet gering geweest. Hij was niet alleen prediker en dichter, maar ook schrijver. Volgens II Kron. 26:22 en 32:32 heeft hij eene levensgeschiedenis geschreven van Koning Uzzia en Hiskia. Ook reeds in hoofdstuk 8:1-3 werd hij bevolen eene zekere waarheid op eene groote plaat te schrijven, opdat elk het lezen mocht. Zoo zou ook hier aan Juda geleerd worden wat de dichter zoo schoon uitdrukte in deze woorden:

„'t Is beter, als we om redding wenschen,
Te vluchten tot des Heeren macht,
Dan dat men ooit vertrouwd op menschen,
Of zelfs van Prinsen hulp verwacht.”

Een Schuldregister van Juda

VERZEN 9 TOT 11

9. Want het is een wederspanning volk, het zijn leugenachtige kinderen; kinderen, die des HEEREN wet niet hooren willen.

10. Die daar zeggen tot de zieners: Ziet niet; en tot de schouwers: Schouwt ons niet wat recht is; spreekt tot ons zachte dingen, schouwt ons bedriegerijen.

11. Wijkt af van den weg, maakt u van de baan; laat den Heilige Israëls van ons ophouden!

Jesaja moest niet alleen in het publiek Juda's dwaasheid aan de kaak stellen, doch hij moest het voornoemde schrift ook opteekenen in een boek. Dit heeft hij natuurlijk niet in het openbaar, maar in zijne woning gedaan. Daar slaakt hij nu de verzuchting omtrent Juda's ongerechtigheden, die ons in deze verzen zijn beschreven. Zijn gemoed is overvol vanwege de ongehoorzaamheid zijns volks en daarom beschrijft hij die in de krachtigste termen. Ze zijn ontaarde kinderen, die hun eigen Vader verloochenen. Hij herinnert hier nog eens weder aan de diep tragische en wonder mysterieuze mislukte opvoeding van 's Heeren kinderen van 1:2. Deze weerspannige kinderen willen den Vader niet, Zijn wet niet en ook Zijn knechten, de profeten, niet hooren. Men stelle zich niet voor, dat de lieden van Juda precies in dezelfde woorden zich hebben uitgelaten als hij dit schildert in vers 10. Zoo rond en ridderlijk is men in den regel niet met zijne ongehoorzaamheid, en inzonderheid de godsdienstige menschen niet. Neen, de profeet schetst ons hier in korte, krachtige trekken waar het bij hen alles op neer kwam, wat de innerlijke strekking van heel hun leven was tegenover den Heere en Diens Woord en knecht. Men make hier geen twee klassen van profeten op grond van de verschillende woorden zieners en schouwers. Men heeft wel een wezenlijk verschil tusschen deze twee woorden en op grond daarvan tusschen twee klassen van profeten willen aannemen, doch zonder grond. Wanneer we plaatsen als I Sam. 9:11; II Sam. 21:11; II Kon. 17 13; I Kron. 9:22; 26: 28; II Kron. 9:29; 12:15; 19:2; 33:18; Am. 7:12-16, Mich. 3:7, vergelijken, dan kunnen we de gedachte niet ontkomen, dat de Schrift deze woorden als volkomen synoniem beschouwd wil hebben.

De weg des Heeren was hun veel te nauw. Het was altoos maar weer hetzelfde. Het leek hun alles zoo eentonig, zoo afgezonderd, zoo gering. En Jesaja had het altoos maar weer over den Heilige Israëls. Dat was zijn stokpaardje, zijn stopwoord, zijne spraak, die hem openbaar maakte. Daarom was het de diepste begeerte huns harten, dat Jesaja eens mocht afwijken van het pad der afzondering en dat hij zich eens stil hield over den Heilige Israëls. Men gevoelt het, dit geslacht wilde de waarheid niet meer. Ze hadden er een weerzin tegen en konden haar niet langer verdragen, dewijl ze al hun doen veroordeelde. Maar dit was nog niet alles. Men wilde niet alleen de waarheid niet meer hooren, doch men wilde bepaald den leugen hooren, zachte dingen, bedriegerijen. Dewijl ze de liefde der waarheid niet aangenomen hadden, om zalig te worden, had God hun gezonden de kracht der dwaling, dat zij den leugen zouden gelooven, vgl. ook II Thess. 2:10,11. De verwerping der waarheid en de gretige aanname van den leugen zien we ook samengaan in onze afvallige tijden. De historische Kerk heeft Israël niets te verwijten. Ze hebben beide gelijkelijk hun weg voor des Heeren aangezicht verdorven.

De zonde van Juda ging lijnrecht in tegen de koninklijke grondwet der theocratie, want in de theocratische koningswet van Deut. 17 wordt het Israël op het hart gebonden, dat het, noch zijn vorst, mag wederkeeren naar Egypte om paarden te

vermenigvuldigen, thans echter wil men juist den weg naar Egypte weer op en zegt men van 's Heeren weg des Godvertrouwens: Wijkt af van den weg!

De Wrange Vrucht van het Leunen op Egypte

VERZEN 12 TOT 14

12. Daarom, zoo zegt de Heilige Israëls: Omdat gijlieden dit woord verwerpt, en vertrouwt op onderdrukking en verkeerdheid, en steunt daarop;

13. Daarom zal ulieden deze misdaad zijn gelijk eene vallende scheur, uitwaarts gebogen in eenen hoogen muur, welks breuk haastelijk in een oogenblik komen zal.

14. Ja, Hij zal ze verbreken, gelijk eene pottenbakkerskruik verbroken wordt, in het brijzelen zal Hij niet verschoonen; alzoo dat van hare verbrijzeling niet eene scherf zal gevonden worden, om vuur uit den haard te nemen, of om water te scheppen uit eene gracht.

Jesaja geeft geen duimbreed toe aan de booze wenschen des volks. Hij is er de man niet naar om de waarheid te halveeren en er mede te laveeren. Hadden zijne stadsgenooten gezegd: „Laat den Heilige Israëls van ons ophouden!" hij zegt tot hen: „Zoo zegt de Heilige Israëls." In vers 15 gebruikt hij dezen naam al weder. Dit is kostelijk, en daarmede geeft hij een voorbeeld ter navolging aan alle bloode predikers. Vers 12 noemt weer de beide hoofdzonden: de verwerping van 's Heeren Woord en het vertrouwen op onderdrukking en verkeerdheid, zooals hij hier de perverse en slinksche staatkunde van Egypte heet. Ten gevolge van hunne zonde zullen ze zijn als een hooge muur, waarin eene diepe scheur is. Als gevolg van die scheur zet de muur zich uit en dreigt te vallen. Dus gescheurd kan de muur nog wel eenigen tijd staan, doch hij kan ook elk oogenblik plotseling ineensstorten. Hoe treffend juist is dit beeld gekozen! Want de Egyptische politiek heeft inderdaad de scheur in den muur van beide Israël en Juda's volksleven veroorzaakt. Nadat die scheur was aangebracht, heeft die muur nog eenigen tijd uitwaarts gebogen gestaan als vaststaat nu van dezen, dan van dien Rijksvorst, doch eindelijk is de gansche muur ingestort.

De val van den muur zal volkomen zijn, zooals een ander keurig beeld ons te verstaan geeft. De muur zal geheel verbrijzeld worden, gelijk als wanneer iemand een aarden kruik met kracht op den grond nederwerpt. Zulk een kruik valt natuurlijk in talloze scherven ter aarde. Geen scherf is dan nog groot genoeg om er vuur mede te scheppen uit den haard of water uit eene gracht. Zoo nu zal God straks Nebukadnezar zenden, om Juda als een afvallig rijk, dat telkens weder met Egypte heult, geheel te verdelgen. Met zijne stormrammen zal hij de hooge muren van Jeruzalem doen nederploffen en stellen tot een puinhoop.

„Doch Gij Hebt Niet Gewild ”

VERZEN 15 TOT 17

15. Want alzoo zegt de Heere HEERE, de Heilige Israëls: Door wederkeering en rust zoudt gijlieden behouden worden, in stilheid en in vertrouwen zou uwe sterkte zijn; doch gij hebt niet gewild.

16. En gij zegt: Neen, maar op paarden zullen wij vlieden; daarom zult gij vlieden! en: Op snelle paarden zullen wij rijden; daarom zullen uwe vervolgers ook snel zijn!

17. Een duizend van het schelden van een' eenigen, van het schelden van vijf zult gij allen vlieden; totdat gij overgelaten wordt, gelijk een mast op den top van eenen berg, en als eene banier op eenen heuvel.

De grooten van Christus' tijd roemden in Abraham en in de wet, doch hebben niet gewild; de tijdgenooten van Jesaja roemden in Egypte, doch hebben niet gewild. Het was bij beide de verdorvenheid van het hoogmoedig hart dat hun des Heeren Woord deed verwerpen. Zij wilden niet wederkeeren van hunne trotsche ontwerpen, niet rusten in de zaligende belofte, niet stil zijn als een gespeend kind aan moeders borst, niet vertrouwensvol zich aan hun Vader overgeven. Stil te zijn! Dit woord is door trage menschen vaak misbruikt. Men bedoeld dan niet dat er verschillende stilheid is. Er is de stilheid van vadzigheid en slaperigheid, van dood en graf, en ook van sprakeloze smart. Deze soorten van stilheid zijn hier vanzelf niet bedoeld. Er wordt hier gedacht aan de stilheid van het kinderlijk geloofsvertrouwen. Men was in Juda telkens weer doodsbenauwd, nu voor deze, dan voor die vijanden. De goddelooze heeft geen vrede maar vele smarten en vliedt waar geen vervolger is. Er was niet de liefde tot God, die de vrees uitdreef. De oogen waren niet geduriglijk op den Heere, maar op Egypte's wagenen en ruiteren. Vandaar zou de hulpe komen, zoo meende men. Maar intusschen was men recht zenuwachtig en draafde men heen en weer zonder iets tot stand te brengen. Het sterke paardenvleesch van Egypte was hunne zwakte. Wijl ze sterk waren, zoo waren ze niet machtig, maar zeer zwak. Al kwam de nood, dan zouden ze nog kunnen vluchten op de harddravers. Welaan, zegt de Heere, gij zult ze ook gebruiken ter vlucht, doch uwe vijanden zullen u op nog snellere paarden achtervolgen en inhalen.

„Het brieschend paard moet eindelijk sneven,
Hoe snel het draav' in 't oorlogsveld;
't Kan niemand d' overwinning geven;
Zijn groote sterkte baat geen held.”

De waarheid dezer woorden heeft de Koning Zedekia ondervonden, toen hij ongetwijfeld op een van de snelste paarden van den koninklijken stal vluchtte, doch door de nog snellere ruiters van het vijandelijk heir werd achterhaald, om de vreeselijkste martelingen te ondergaan.

Ook de moed van Juda zal in de ure der benauwdheid niets beteekenen. Op het schelden, het dreigen van een enkelen vijand zullen duizend van Juda laf de wapens nederwerpen en op de vlucht gaan, terwijl slechts vijf van het vijandelijk heir het gansche leger op de vlucht zullen drijven. Ook thans zal er echter weder een overblijfsel van Juda zijn, doch dit zal zeer gering zijn. Het wordt hier vergeleken bij een mast op een berg, een pijnboom, die als een banier, een veldteeken, gebruikt wordt. Gelijk zulk een boom daar eenzaam en verlaten staat, alzoo zal het met het ontvolkte en weggevoerde Juda wezen; tevens een waarschuwend teeken voor ons.

Een Wachtend God en een Wachtend Volk

VERS 18

18. En daarom zal de HEERE wachten, opdat Hij u genadig zij, en daarom zal Hij verhoogd worden, opdat Hij zich over ulieden ontferme, want de HEERE is een God des gericht: welgelukzalig zijn die allen, die Hem verwachten.

Wij hoorden in het voorgaande Juda's zonde, straf en overblijfsel. Voor dit overblijfsel is de belofte. Evenwel zegt ons dit woord, dat de Heere zal wachten met Zijne genade. Deze uitdrukking is in dit verband zeer rijk. Ze doet ons denken aan den Vader, die wachten blijft op den verloren zoon. In Jer. 31:20 lezen wij dit ontroerend woord: „Is niet Efraïm Mij een dierbare zoon? is hij Mij niet een troetelkind? want sinds Ik tegen hem gesproken heb, denk Ik nog ernstiglijk aan hem; Ik zal Mij zijner zekerlijk ontfermen, spreekt de Heere.” De Heere houdt Zich thans nog voor Zijn bemind volk verborgen, 43:15. Gedurende de tijden der Heidenen geldt Zijn Woord: „Ik zal stil zijn en zien in Mijne woning,” 18:4. Hij heeft voor eeuwen eene wachtende houding aangenomen. Doch daar ligt tevens Zijn voornemen in opgesloten om Israëel weder te bezoeken met Zijn heil. Hij heeft gedachten des vredes over Israëel en wacht er op om Israëel genadig te zijn. Dit is Zijn vast voornemen, Zijn Woord, Zijn verlangen. En dit lange wachten Gods is voor Israëel eene schrikkelijke kastijding. Na het wachten zal de Heere verhoogd worden in de komst van Christus tot Israëls redding. Bij die verhooging zal er tweeërlei plaats grijpen: Hij zal Zich als de God des gericht openbaren en Hij zal Zich over Israëel ontfermen. Deze twee begrippen sluiten bijna de gansche Eschatologie der toekomst in.

Welgelukzalig zijn allen, die Hem verwachten, zoo roept de man Gods uit. Het is reeds gelukkig, zoo wij zien mogen, dat Zijn straf niet aanstonds over de goddeloozen voltrokken wordt, doch welgelukzalig zijn zij die op Hem wachten. In onze dagen beschouwt men de vromen, die op Hem wachten, als dweepers en waanzinnigen, doch niet alzoo Jesaja. Het wachten op God is ook geene lijdelijkheid, zooals velen schijnen te meenen, maar de hoogste geestelijke actie. Jesaja wilde er ook mede zeggen, dat men wachtend op God, niet naar Egypte liep, maar deed als de dichter wil:

„Doch gij, mijn ziel, het ga zoo 't wil,
Stel u gerust, zwijg Gode stil,
Ik wacht op Hem, Zijn hulp zal blijken.”

Wie op den Heere wacht, laat zich ook thans niet meetroonen met allerlei wereldsche plannen en bewegingen, die laat varen alle zelfgekozen paden van vleeschelijk vertrouwen.

Israël Hersteld en Zeer Gelukkig

VERZEN 19 TOT 26

19. Want het volk zal in Zion wonen, te Jeruzalem; gij zult ganschelijk niet weenen; gewisselijk zal Hij u genadig zijn op de stem uws geroeps; zoo haast Hij die hooren zal, zal Hij u antwoorden.

20. De Heere zal ulieden wel brood der benauwdheid, en wateren der verdrukking geven; maar uwe leeraars zullen niet meer als met vleugelen wegvliegen, maar uwe oogen zullen uwe leeraars zien:

21. En uwe ooren zullen hooren het woord desgenen, die achter u is, zeggende: Dit is de weg, wandelt in denzelven; als gij zoudt afwijken ter rechter- of ter linkerhand.

22. En gijlieden zult voor onrein houden het deksel uwer zilveren gesneden heelden, en het overtreksel uwer gouden gegoten beelden; gij zult ze wegwerpen gelijk een maanstondig kleed, en tot elk van dien zeggen: Henen uit!

23. Dan zal Hij uw zaad, waarmede gij het land bezaaid hebt, regen geven, en brood van des lands inkomen, en hetzelve zal vet en smoutig zijn; uw vee zal te dien dage in eene wijde landouwe weiden.

24. En de ossen, en ezelveulens, die het land bouwen, zullen zuiver voeder eten, hetwelk verschud is met de werpschoffel en met de wan.

25. En er zullen op allen hoogen berg, en op allen verhevenen heuvel beekjes en watervlieten zijn, in den dag der groote slachting, wanneer de torens vallen zullen.

26. En het licht der maan zal zijn als het licht der zon, en het licht der zon zal zevenvoudig zijn als het licht van zeven dagen; ten dage als de HEERE de breuk Zijns volks zal verbinden, en de wonde, waarmede het geslagen is, genezen.

Het wachten op Jehova zal niet beschaamd worden. Eensklaps verheft zich de profeet hier weder boven de tegenwoordige ellenden en verplaatst hij zich en zijne hoorders in de heerlijke toekomst, welke Christus in Zijne wederkomst aan Israël en de volken bereiden zal. Wij hebben reeds meermalen gezien, dat dergelijke overgangen bij de profeten zeer veel voorkomen. De profeet vergeet nu als het ware de tegenwoordige ellenden zijns volks en vermeit zich in die rozige toekomst. Ten einde niet al te breed uit te weiden over deze heerlijke beloften, stippen wij slechts de hoofdzaken er van

aan: (a) het volk Israëls zal in Zion wonen. Men denke hier niet aan het hemelsch, maar het aardsch Zion, want daarop wijst het voorafgaand en het navolgend verband, (b) het herstelde volk zal ganschelijk niet weenen. Onder de andere volken zal er dan nog eenige zonde, lijden, tranen en sterven plaats grijpen, doch niet meer onder het herstelde volk. Israëls tranen zijn er nu nog elken morgen, doch dan ganschelijk niet meer. (c) Er zal zijn de meest onmiddellijke gebedsverhooring. Zoo haast het volk zijne begeerten aan God bekend maakt, hoort en vervult Hij ze uit Zijne volheid. In de latere beschrijving van het vreedrijk wordt dit woord nog verscherpt als er gezegd wordt: „Eer zij roepen, zoo zal ik antwoorden.” (55:24). Israël heeft nu reeds eeuwen lang geroepen om verlossing uit zijne ellende, doch zijn gebed is al voor eeuwen aaneen onverhoord gebleven, deze tegenstelling vergete men hier niet. (d) Israël zal voor de heilzon daagt veel benauwdheid hebben, ja zelfs door de wateren der groote verdrukking moeten heengaan. Michaelis heeft hier de kostelijke vertaling: „Op uwe belegering en benauwdheid zal Hij overvloed van spijs en drank laten volgen.” Men vergelijk de uitdrukking wateren der verdrukking met de uitdrukking overvloeiende geesels, die we reeds eerder ontmoetten, (e) Het herstelde volk zal zijn Leeraar en Leidsman, Christus, aanschouwen. Bij leeraar denken velen aan de predikanten, anderen aan de profeten, die soms als die honderd door Obadja verborgen of als Uria wegvluchtten. De Grieksche vertaling heeft overgezet door dwaalleeraars, verleiders, doch de Vulgaat, Luther, Ewald, Kay, Wellhausen, Robert Smith, Jonckbloet, Ridderbos, Van Ravesteyn e. a. zien dit woord aan voor een enkelvoud. Dit moeten we hier ongetwijfeld hebben, want niet alleen wijst het enkelvoudig werkwoord daarheen, doch ook het gansche verband. Dr. Ridderbos heeft hier de juiste vertaling weer uitnemend getroffen als hij deze woorden aldus overzet: „Maar dan zal uw leeraar zich niet langer verbergen, maar uwe oogen zullen uwen leeraar zien.” Alleen, men schrijve dit woord leeraar met een hóófdletter, daar hiermede niemand anders bedoeld is dan onze groote Leeraar, Christus. In de Messiaansche profetie van Joël 2:23 wordt Hem dezelfde naam gegeven. Israël zal zijn Messias zien! (f) Israël zal hooren en gehoorzamen het woord van zijn teruggekeerden Messias, Die nu als 's volks Leeraar dicht bij hen is en blijft, om het bestendig geestelijke leiding te geven. Als gevolg van deze bestendige leiding en leering zal Israël niet meer afwijken ter rechter of ter linker hand. (g) Als nog een ander gezegend gevolg wordt in vers 22 zeer levendig geschilderd hoe Israël al zijne vroegere afgoden zal verfoeien en wegwerpen gelijk een maanstondig kleed. Men gruwet er van, al waren het dan ook kostbare afgodsbeelden van goud en zilver. (h) het herstelde volk verkrijgt de grootste vruchtbaarheid in zijn land. Het vee zal de ruimste en vetste weide vinden. Zelfs de ploeg- en trekdieren als ossen en ezels zullen van het allerfijnste voeder eten, koren dat met schop en wan gezuiverd is. Een werpschoffel was eenvoudig een schop, die men gebruikte om het graan op een heuveltop tegen een sterken wind in te werpen, de gewone wijze waarop men destijds wande, (i) Zoo vruchtbaar zal het land zijn, dat zelfs de hooge bergen en heuvelen genoegzaam water zullen hebben. Was er vroeger dikwijls gebrek aan water, voornamelijk in de bergstreken, dan zullen er overal beekjes en waterbronnen springen. De belofte van veel water wordt in Jesaja menigmaal gegeven en dit is altoos een belofte van rijke natuurlijke en geestelijke zegeningen. Bij Israël zijn toch het natuurlijke en geestelijke lang niet zoo ver gescheiden als bij ons. (j) De zon en maan zullen eene verzevenvoudigde kracht

openbaren. Velen vatten dit evenals al het voorgaande symbolisch op van de zegeningen der Kerk. Met name Vitranga heeft inzake dergelijke voorzeggingen door zijn grooten invloed velen doen dwalen, door dergelijke beloften te vergeestelijken. Gods Woord is echter geestelijk genoeg en behoeft niet geestelijker gemaakt te worden dan het is. Reeds de kerkvader Hiëronymus heeft deze woorden opgevat in eigenlijken zin van de verheerlijking der schepping, zooals die ook in het Nieuwe Testament beloofd is. Zie Rom. 8:21 en II Petr. 3:18. In den dag der groote wonderen zal dit den Heere niets te wonderlijk zijn.

Eindelijk is de opmerking zeker niet overbodig dat deze heerlijke beloften hunne vervulling niet in deze bedeeing noch in den hemel zullen verkrijgen, maar zooals ons op het nadrukkelijkst verklaard wordt in den dag der groote slachting, wanneer de torens vallen zullen. De torens staan hier voor al wat hoog, trotsch, sterk en verheven is in de Christuslooze cultuur der menschen. Als de Heere Zijn vrederijk komt te stichten, zal Hij allereerst alles wat hoog is bij de menschen en dus een gruwel voor God is, vernederen. Dit zal Hij doen bij den aanvang van Zijn langen dag van duizend jaren. En naast deze tijdsbepaling wordt nog een andere gegeven. Het zal zijn in den dag waarop Jehova-Jezus als de groote Heelmeester Zijns volks de breuk Zijns volks zal verbinden en de wonde, waarmede Hij het Zelf geslagen heeft, heelen zal. De Zon der gerechtigheid zal immers genezing onder Zijne vleugelen hebben. Het groote gericht en de groote verlossing worden hier dus op schoone wijze weder naast elkander gesteld.

Eene Beschrijving van Christus' Komst ten Gericht

VERZEN 27 TOT 33

27. Ziet, de naam des HEEREN komt van verre, Zijn toorn brandt, en de last is zwaar; Zijne lippen zijn vol gramschap, en Zijne tong, als een verterend vuur;

28. En zijn adem is als eene overlopende beek, die tot aan den hals toe raakt; om de Heidenen te schudden met eene schudding der ijdelheid, en als een misleidende toom in de kinnebakkens der volken.

29. Er zal eene lofzang bij ulieden zijn, gelijk in den nacht, wanneer het feest geheiligd wordt; en blijdschap des harten, gelijk van eenen, die met pijpen wandelt, om te komen tot den berg des HEEREN, tot den Rotssteen van Israël.

30. En de HEERE zal Zijne heerlijke stem doen hooren, en de nederlating Zijns arms doen zien, met grimmigheid van toorn, en eene vlam van verterend vuur, stralen, en eenen vloed, en hagelsteen.

31. Want door de stem des HEEREN zal Assur te morzel geslagen worden, die met de roede sloeg.

32. En alwaar die gegrondveste staf doorgedaan zal zijn, (op welken de HEERE dien zal hebben doen rusten) daar zal men met trommelen en

harpen zijn; want met bewegende bestrijdingen zal Hij tegen hen strijden.

33. Want Tofeth is van gisteren bereid; ja, hij is ook voor den koning bereid; Hij heeft hem diep en wijd gemaakt, het vuur en hout van zijnen brandstapel is veel; de adem des HEEREN zal hem aansteken als eenen zwavelstroom.

De meeste uitleggers verklaren deze grootsche beschrijving van den wonderbaren ondergang van Sanheribs leger, ofschoon velen wel toestemmen, dat Assur hier wordt voorgesteld als de type van de Gode vijandelijke wereldmacht in het algemeen. Het is echter aan geen twijfel onderhevig of we hebben hier de wederkomst des Heeren ten gericht geschilderd. Deze komst is hier de hoofdzaak, waarvan de ondergang des Assyrischen legers slechts een flauw voorspel is geweest. Vers 27 verklaart immers nadrukkelijk, dat de naam des Heeren, d. i. Christus, komt van verre. Hij is heengegaan naar een vergelegen land en vandaar komt Hij nu weder. Zijne gramschap blaakt en verschroeit alles wat Hem weerstaat; de last Zijns hittigen toorns is zwaar. Wee de personen, steden, landen en volken, waarop die last gaat drukken! Zijne lippen, tong en adem, alles vlamt en verteert. Van Zijn adem wordt gezegd, dat hij zal zijn als een overstromende beek, die reikt tot aan den hals. Men vergelijk hetgeen in 11:4 gezegd is van Zijn adem. Hij zal er den goddelooze, den Satan of den Antichrist, mede dooden. Uit II Thess. 2:8 blijkt, dat met Zijn adem bedoeld is de Heilige Geest, Die in 4:4 de Geest des oordeels en de Geest der uitbranding geheeten wordt. Hij schudt, want, de volken zoodanig dat ze vergaan, te niet worden, niet meer zijn, zooals ze nu bestaan en Hij legt een gebit in de kaken der volken, dat hen ten verderve voert. Met de schudding grijpt de profeet dus terug naar het beeld van vers 24. Voor het beeld van toom of gebit zie men 37:29 en Ez. 29:4; 38:4; 39:2. De Heere wil er mede zeggen, dat Hij de volken beteugelt gelijk men een wild dier beteugelt, en als er gezegd wordt dat dit een misleidende toom is dan wil dat zeggen, dat Hij de volken er mede ten verderve voert.

In scherpe tegenstelling met den ondergang der volkeren buiten Israël geeft vers 29 te kennen, dat er bij Israël een feestelijke lofzang zal zijn als in den Paaschnacht. Zie Ex. 12:28; Matth. 20:30. Toen Egypte fel geteisterd werd, had Israël groote vreugde. Dus zal het in verhoogde mate zijn in dien dag der groote slachting. Israël zal vreugde bedrijven als een die met pijpen wandelt, d. i. als een die onder begeleiding van het blijde fluitspel optrekt naar den tempelberg om daar den Rotssteen Israëls te ontmoeten.

Vers 30 is eene onvergelykelijk grootsche beschrijving van des Heeren gerichtsoefening. Zijne heerlijke stem klinkt door de wereld als het geruisch veler wateren. Men ziet Zijn arm nederdalen in grimmigen toorn met verterende vlammen, met orkaan, stortvloed en hagel, vgl. 29:6, Openb. 11:19; 16:21. Door die krachtige stem des Heeren wordt Assur te morzel geslagen: eerst Sanherib, maar voornamelijk de laatste Koning van het Noorden. Wanneer we in verband met deze beschrijving van de stem des Heeren Ps. 29 gaan lezen, dan is het evident dat die schoone Psalm niet bloot poëzie is maar profetie van de toekomst des Heeren ten gericht. De juiste

vertaling van vers 32 is zeer moeilijk, doch de hoofgedahte is helder genoeg. Ze is deze, dat Assur ten val zal zijn gebracht en het herstelde Israël zich daarover zal verblijden met de krijgsmuziek der zegepraal. Tofeth was de plaats in het dal Hinnoms, waar men zijn kinderen door het vuur liet gaan, II Kon. 23:10; vgl. Jer. 7:31; 19:6. Het woord is afgeleid van tefet, brandstapel, doch de spelling tofet bedoelt aan dit woord de verachtelijke beteekenis te geven van uitspuwsel. Deze gruwzame plaats werd een beeld van de hel, de poel van vuur en sulfer. Deze is voor lang reeds bereid gemaakt voor den Koning van het Noorden, die evenals de Antichrist blijkbaar levend in de hel geslingerd zal worden. De aarts misdadiger wordt op den grooten brandstapel gezet. Brandstof is er in overvloed. Christus is Zijn beul, Die door Zijn Geest, vers 28, hem zal aansteken als een gloeienden stroom van vuur en zwavel.